

2. Metodické poznámky a zdroje údajů

Údaje uváděné v této publikaci vycházejí ze zpracování statistického výkazu "Hlášení o úmrtí" Obyv 3-12. Výkaz vyplňují matriky podle hlášení "List o prohlídce mrtvého" vystaveného lékařem, který byl k zemřelému povolán. Výkaz Obyv 3-12 vyplňuje matrika příslušná podle místa úmrtí, na ČSÚ je při zpracování výkazů úmrtí zařazeno do příslušného území (kraje, okresu, obce) podle trvalého bydliště zemřelého.

Základním zdrojem údajů o sebevraždách za dřívější roky jsou publikace "Pohyb obyvatelstva v České republice" za příslušný rok a za období roků 1989 - 2010 také databáze ze zpracování výkazů Obyv 3-12.

Tato publikace navazuje na obdobné publikace vydané v roce 1996 (Sebevraždy v České republice v letech 1960-1995, kód publikace 04 20-96), v roce 2001 (Sebevraždy 1996-2000, kód publikace 4012-01), ze které bylo v roce 2002 vydáno doplněné vydání (rozšířené o kapitoly s údaji o sebevraždách podle velikosti obce a podle vzdělání) a v roce 2006 (Sebevraždy v České republice 2001 až 2005, kód publikace 4012-06).

K vymezení zde sledovaných případů je třeba podotknout, že úmrtí je označeno jako sebevražda, pokud jsou pro tento závěr jednoznačné důkazy. Pokud důkazy chybí, event. v době vystavení Listu o prohlídce mrtvého nebylo uzavřeno vyšetřování příčiny smrti, je úmrtí klasifikováno jako případ nezjištěného úmyslu. Je jisté, že určitá část těchto úmrtí rovněž sebevraždami jsou. Také mezi některými jinými úmrtími budou v určitém počtu nepoznané sebevraždy. Z uvedeného vyplývá, že publikované údaje o sebevraždách jsou podhodnoceny, ovšem kvantifikace podhodnocení možná není a tento jev je trvalý.

Celé období, které je hlavním předmětem zájmu této publikace, spadá do doby platnosti Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění desáté decenální revize (10.revize MKN). Úmrtí sebevraždou jsou touto klasifikací vymezeny kódy X60 - X84 (slovní popis viz příloha). V této publikaci je používán běžně zažitý termín „sebevražda“ i když se v současné klasifikaci tento termín není, ale je uvedeno pojmenování příčiny „úmyslné sebeotrávení“ nebo „úmyslné sebepoškození“. Sebevraždami jsou v předložené publikaci míněna úmrtí z výše uvedených příčin, tedy dokonané sebevraždy, nikoliv sebevražedné pokusy. Pouze v kapitole 13 jsou pro dokreslení situace uvedeny počty zemřelých za skupinu „Případy (události) nezjištěného úmyslu“ kódy Y10 -Y34 a za tři další kódy, které označují příčinu smrti jako neznámou nebo nepřesně určenou.

Publikace hodnotí v textové části období roků 2006-2010. Výjimečně, zejména pokud je to třeba pro získání delší časové řady k vyloučení či alespoň zmírnění dopadu nahodilých vlivů, je posuzováno i delší období. Základní údaje o počtu sebevražd jsou uvedeny za celé období, po které jsou dostupné údaje, to je od roku 1876.

Publikace neporovnává údaje ČSÚ o sebevraždách s údaji, které uvádí Ústav zdravotnických informací a statistiky při MZd ČR a Policie ČR, neboť údaje těchto institucí jsou vymezeny odlišně.